

God ekonomisk hushållning

I kommunallagen finns ett regelverk för hur kommuner ska sköta sin ekonomiska förvaltning. Där beskrivs bland annat att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Budgeten är en plan för verksamheten och den anger mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För Ånge kommun innebär det en strävan att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. För Ånge kommun innebär god ekonomisk hushållning dessutom att verksamheten bedrivs effektivt, det vill säga den kommunala servicen ska infria kommuninvånarnas behov och bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt. God ekonomisk hushållning förutsätter inte bara att den löpande verksamheten under året kan finansieras med intäkter. För att inte behöva göra besparingar i verksamheten enskilda år, då intäkterna (skatteintäkter och statsbidrag) plötsligt viker eller då oförutsedda kostnadsökningar uppstår, krävs att kommunen har en buffert i sin ekonomi. För att kommunen ska anses ha en god ekonomisk hushållning ska de finansiella målen uppnås och över hälften av kommunens kvalitetsfaktorer ska vara acceptabla.

Finansiella mål

Kommunkoncernen ska hushålla med resurserna och ska ha positiva ekonomiska resultat varje år. Hur stora dessa resultat ska vara kan komma att variera mellan olika år. Med anledning av kommunen befinner sig i en förändrings- och tillväxtfas kommer medel att ianspråkta av resultatutjämningsreserven 2023 och 2024. Det ekonomiska utrymmet bedöms därefter utvecklas tack vare en positiv befolkningsutveckling.

Den kommunala koncernens resultat, mkr	2021	2020	2019	2018	2017
Kommunen	20,8	21,8	-2,0	1,6	3,9
Ånge Energi AB (100 % ägande)	2,3	0,3	0,6	1,1	1,4
Ånge Industri- och Fastighet AB (100 % ägande)	-4,3	-12,1	-1,7	3,2	3,3
Ångefallen Kraft AB (50 % ägande) kommunens andel	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0
Totalt	18,7	9,9	-3,2	6,0	8,6

På sikt ska kommunkoncernen ha en soliditet på 20% vilket innebär att den ska förbättras varje år. Soliditet är ett mått på den ekonomiska styrkan på längre sikt. Under 2023 bedöms soliditeten försämrats med anledning av negativt resultat. Målet blir därför att kommunkoncernen ska ha en fortsatt positiv soliditet.

Soliditet % Inklusiva Ansvarförbindelser	2021	2020	2019	2018	2017
ÅFA	5,9	7,2	9,8	9,8	9,0
Ånge Energi	14,5	11,3	10,2	8,2	6,5
Ångefallen Kraft AB	7,3	8,5	9,2	11,4	10,5
Kommun	4,3	0,4	-5,3	-6,8	-9,3
Koncern	3,1	1,2	-0,7	-1,6	-3,2

Ekonomiska tabeller

Finansiering

Kommunens verksamhet finansieras av skatteintäkter, utjämningsbidrag, statsbidrag och avgifter.

Budget 2023 och ekonomisk plan för 2024 - 2025 utgår från följande förutsättningar: Enligt framtagna befolkningsprognos beräknas befolkningsförändringarna till:

- 2022: -70
- 2023: -62
- 2024: -57
- 2025: -53

Under 2021 ökade befolkningen med sju personer. Utvecklingen de åtta första månaderna 2022 är en minskning med 72 personer. Skatteintäkter och utjämningsbidrag är beräknade efter den befolkningsprognos som togs fram i början av 2021.

Skatteintäkterna är beräknade utifrån oförändrad skatt, 23,33 kr.

Svenska kommunförbundets, SKR, cirkulär 23:37 har använts för beräkning av skatteintäkter och utjämningsbidrag 2023 - 2025.

Avkastningskrav ställs på de kommunala bolagen ÅFA och Ånge Energi.

Nettointäkten från Ångefallen Kraft beräknas bli 10 mkr 2023.

Budgeten förutsätter att kommunen erhåller statsbidraget för befolkningsmässigt mindre kommuner, 3 mkr.

Finansiering mkr	Utfall 2021	SKR 21:35 2022	SKR 22:37 2023	SKR 22:37 2024	SKR 22:37 2025
		Budget nov 2021	2022-10-20	2022-10-20	2022-10-20
Skatteintäkter	448,9	469,0	491,5	508,1	522,1
Slutavräkning, skatt	12,1	1,8	-1,5	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	461,1	470,8	490,0	508,1	522,1
Inkomstutjämningsbidrag	119,0	129,8	137,5	139,4	144,4
Kostnadsutjämningsbidrag	38,9	38,3	34,0	31,9	31,7
Regleringsavgift	27,6	23,3	14,0	13,6	10,4
Strukturbidrag	3,0	3,0	3,0	3,0	2,9
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämningsbidrag	2,1	1,4	5,0	5,1	5,0
Summa utjämningsbidrag	190,5	195,8	193,5	192,9	194,5
Fastighetsavgift	17,1	17,1	17,5	17,3	17,3
Välfärdsmiljarder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga generella statsbidrag			3,0	0,0	0,0
Summa	668,7	683,7	704,0	718,3	733,9
Ers sjuklön + sociala avgifter	5,2				
Finansiella intäkter	1,0	2,5	4,5	4,0	4,0
Finansiella kostnader	-0,9	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Korrigeringar mm	6,2				
Internränta	2,4	3,0	4,0	4,0	4,0
Avkastning ÅFA/Ånge Energi	0,0	1,0	1,5	2,0	2,0
Ångefallen Kraft	15,8	10,0	10,0	10,0	10,0
Resultatutjämningsreserv					
Summa	698,4	698,2	722,0	736,3	751,9
Förändring jmf föregående år %	3,62%	-0,03%	3,42%	1,98%	2,11%

Ramfördelning

År 2023 träder en ny politisk organisation i kraft. Organisationen utgår från en kommunstyrelse med fyra beredande utskott. För att hantera särskilt känsliga myndighetsfrågor kompletteras kommunstyrelsen med en separat myndighetsnämnd. I samband med den nya politiska organisationen implementeras även en ny förvaltningsorganisation som följer den politiska strukturen.

Det övergripande syftet med den nya organisationen är att undvika stuprör och på ett effektivare sätt kunna hantera frågor som berör flera delar av kommunens organisation. Det ska vara den

aktuella frågan som sätts i centrum och organisationen samlas kring denna snarare än tidigare nämnders ansvarsområden.

Från 2023 kommer ramfördelning att förändras med anledning av ny organisation och kommunens utvecklingsarbete. Istället för att fördela ekonomiska resurser till nämnder och styrelsen kommer resurserna att fördelas mellan följande områden:

- Kommunledning
- Barn- och unga
- Vuxna
- Äldre +65 år
- Tillväxt
- Affärsverksamhet
- Stödresurser
- Affärsverksamhet

Innehållet i de olika områdena kan behöva justeras framöver då det inte är självklart till vilket område vissa verksamheter tillhör.

Ramfördelning					
Mkr	Utfall 2021	SKR 21:35 2022 Budget 2022	SKR 22:37 2023 2022-10-20	SKR 22:37 2024 2022-10-20	SKR 22:37 2025 2022-10-20
Finansiering	698,4	698,2	722,0	736,3	751,9
Revision	-1,0	-0,8	-0,9	-0,9	-0,9
Kommunledning	-6,8	-9,1	-9,0	-9,0	-9,0
Barn och unga	-263,5	-276,2	-282,2	-282,2	-277,7
Vuxna	-64,3	-68,2	-70,0	-70,0	-68,9
Äldre +65	-202,6	-208,0	-212,0	-212,0	-208,6
Stödresurser	-45,3	-44,5	-45,0	-45,0	-44,1
Affärsverksamhet	-3,6	-3,1	-3,0	-3,0	-2,9
Tillväxt	-45,7	-38,5	-52,0	-52,0	-51,2
Gem nämnder/förbund	-24,7	-26,8	-30,0	-30,0	-30,6
KS oförutsedda	-	-5,0	-1,0	-1,0	-1,0
Löneöversyn	-	-1,4	-11,0	-25,7	-41,0
Detaljplaner	-	-0,3	-	-	-
Pensioner, utbetalning	-16,1	-18,0	-17,0	-17,6	-18,0
Finansiell kostnad (inflation) pensioner	-	-	-6,0	-5,0	-2,0
Struktur effektivisering Koncern	-	3,6	7,0	7,0	7,0
Summa	24,8	1,9	-10,0	-10,0	3,0
Jämförelsestörande poster, netto	-4,0	-	-	-	-
Summa	20,8	1,9	-10,0	-10,0	3,0

Förutsättningar - förändringar som beaktats i ramfördelning 2023-2025:

- Ny pensionsöverenskommelse from 2023, 7,3 mkr
- Finansiell kostnad för pensionsavsättning, 5,8 mkr
- Samverkan med föreningslivet, 0,5 mkr
- Vägföreningar, förbättringar, 1 mkr
- KS-oförutsedda, 1 mkr
- Projekt Alby, GIS, planverksamhet, mark & exploatering, kommunikation, 5 mkr
- Serviceinriktad myndighetsförvaltning, 0,5 mkr
- Besöksmål, 0,7 mkr
- Hyresnivån har höjts i fyra verksamhetslokaler, 3,6 mkr
- Internränta, 1,25 % (SKR)

Resultatbudget

Mkr	Utfall 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens intäkter	172,7	149,0	150,0	158,0	163,0	167,0
Verksamhetens kostnader	-815,8	-820,1	-822,4	-855,5	-872,0	-879,4
Jämförelsestörande post	-4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivning enligt plan	-22,3	-22,2	-22,4	-26,5	-30,3	-32,5
Verksamhetsnetto	-669,4	-693,3	-694,8	-724,0	-739,3	-744,9
Skatt/utjämningsbidrag	674,6	683,7	699,5	704,0	718,3	733,9
Fin.int inkl. värdepappersutdelning	17,0	13,5	16,5	16,0	16,0	16,0
Fin. Kostnader	-1,4	-2,0	-2,0	-6,0	-5,0	-2,0
Jämförelsestörande post	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat 2	20,8	1,9	19,2	-10,0	-10,0	3,0
Extraordinära poster						
Årets resultat						
Årets förändring RUR	-10,0					
Balanskravsresultat	10,8	1,9	19,2	-10,0	-10,0	3,0

Balansbudget

Mkr	Utfall 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Tillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar						
Fastigheter, anläggningar	214,9	240,2	246,7	343,1	341,3	330,7
Inventarier+pågående	79,3	106,2	116,5	46,2	46,2	46,2
Värdepapper/långfristig fordran	62,0	62,2	62,2	62,2	62,2	62,2
Summa anläggningstillgångar	356,2	408,6	425,4	451,5	449,7	439,1
Fordringar	80,1	58,0	58,0	58,0	58,0	58,0
Likvida medel	171,2	128,8	150,9	110,8	96,6	105,2
Summa omsättningstillgångar	251,3	186,8	208,9	168,8	154,6	163,2
Summa tillgångar	607,5	595,4	634,3	620,3	604,3	602,3
Skulder och eget kapital						
Ingående eget kapital	234,1	244,1	254,9	274,1	264,1	254,1
Bokning mot eget kapital						
Årets resultat	20,8	1,9	19,2	-10,0	-10,0	3,0
Summa eget kapital	254,9	246,0	274,1	264,1	254,1	257,1
Pensionsavsättning	82,2	87,0	87,0	93,0	97,0	102,0
Övrig avsättning	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
Långfristiga skulder	72,2	129,4	120,0	110,0	100,0	90,0
Leverantörsskulder	73,5	25,0	40,0	40,0	40,0	40,0
Övriga kortfristiga skulder	112,7	96,0	101,2	101,2	101,2	101,2
Summa kortfristiga skulder	186,2	121,0	141,2	141,2	141,2	141,2
Summa skulder och eget kapital	607,5	595,4	634,3	620,3	604,3	602,3

Inom linjen (utanför balansräkningen)

Pensionsskuld o löneskatt före -98	228,7	219,5	222,1	220,2	215,5	209,2
Soliditet, 1)	42,0	41,3	43,2	42,6	42,0	42,7
Soliditet, 2)	4,3	4,4	8,2	7,1	6,4	8,0
Kassa-/balanslikviditet, 3)	135,0	154,4	147,9	119,5	109,5	115,6

1)Eget kapital/summa tillgångar 2)Eget kapital (justerat med pensionsåtaganden utanför balansräkningen)/Summa tillgångar 3)Summa omsättningstillgångar/Summa kortfristiga skulder

Kassaflödesbudget

Mkr	Utfall 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Löpande verksamhet						
Årets resultat	20,8	1,9	19,2	-10,0	-10,0	3,0
Justering för av- och nedskrivningar	22,3	22,2	22,4	26,5	30,3	32,5
Justering gjorda avsättningar pensioner och övriga avsättningar	6,6	5,0	5,0	6,0	5,0	5,0
Justering för ianspråktaga avsättningar pensioner och övriga						
Justering för uppskjuten skatt						
Justering för minoritetens andel resultat						
Justering för reavinster						
Justering för reaförluster						
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	1,4	5,0	5,0			
Medel från verksamheten före förändring RK	51,1	34,1	51,6	22,5	25,3	40,5
Ökning(-)/minskning(+) förråd						
Ökning(-)/minskning(+) kortfristig fordran	-22,6		-0,5			
Ökning(+)/minskning(-) kortfristig skuld	49,8		-25,0			
Rörelsekapitalets förändring	27,2		-25,5			
Kassaflöde från den löpande verksamheten	78,3	34,1	26,1	22,5	25,3	40,5
Investeringsverksamheten						
Investering i materiella tillgångar	-60,6	-79,3	-91,4	-52,6	-29,5	-21,9
Avyttring av materiella tillgångar						
Justering för nedskrivning						
Leasade maskiner						
Investering i finansiella tillgångar						
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar						
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-60,6	-79,3	-91,4	-52,6	-29,5	-21,9
Finansiering						
Långfristig upplåning			50,0			
Amortering av långfristiga lån/Investeringsbidrag	-4,2	-5,0	-5,0	-10,0	-10,0	-10,0
Ökning/minskning långfristiga fordringar	17,9					
Utdelning						
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	13,7	-5,0	45,0	-10,0	-10,0	-10,0
Årets kassaflöde	31,4	-50,2	-20,3	-40,1	-14,2	8,6
Likvida medel vid årets början	139,8	179,0	171,2	150,9	110,8	96,6
Likvida medel vid årets slut	171,2	128,8	150,9	110,8	96,6	105,2

Budgetkommentarer

- Ånge kommun är mitt i en större förändring. Från och med 2023 är det en ny organisation med en kommunstyrelse, myndighetsnämnd och utskott. Även förvaltningsorganisationen förändras. 2023 kommer att vara ett "inkörningsår" då den nya organisationen kommer att formeras.
- Förändringen märks också på andra sätt- Kommunens befintliga näringsliv mår bra och många företag växer. Nya företag etableras i kommunen vilket ställer krav på samhällsförändring. Arbetet med att anpassa planer, tillskapa mark för industrietableringar och utveckling av befintliga företag stärks. Organisationens kapacitet behöver stärkas för att motsvara de förväntningar som ställs och under utvecklingsfasen kommer organisationen att ha växt- och träningsvärk.
- Bland de etableringar som märks kan nämnas Viskananstalten där återetableringen innebär cirka 130 nya arbetstillfällen samt utvecklingen av Alby Östra där produktion av vätgas ska vara igång i början av 2024 och där vårt arbete är mycket intensivt för att bereda förutsättningarna för en lyckad etablering.
- Ånge kommuns mål är att satsa på befintliga kommunala verksamheter för att kunna bidra till en ökad livskvalitet för kommuninvånarna för att förbättra folkhälsan. Det ökade Ohälsotalen för Ånge kommuns invånare kräver ett ökat samarbete dels inom avdelningarna, dels med andra aktörer och myndigheter.
- Folkhälsa är ett viktigt och angeläget område som behöver präglas av ett långsiktigt och förebyggande arbete, inte minst för våra barn och unga. Ånge kommuns mål är att hela organisationen ska bidra till goda och jämlika förutsättningar för hälsa genom livet.
- Omställningen till nära vård berör och kommer att göra skillnad för alla invånare, och hjälpa kommunen att klara välfärdens utmaningar. Omställningen innebär att kommunens verksamheter samskapas med invånare och flyttar fokus till att arbeta mera personcentrerat, sammanhållet, proaktivt och hälsofrämjande. Ånge kommun har tillsammans med regionen valt att börja inom ramen för barn och unga och psykisk ohälsa.
- För att även bryta äldres ensamhet och avlasta anhöriga har kommunen utökat dagverksamheten i Östra området. Det finns ett stort behov även i Västra området. Att bryta ensamhet och fånga kognitiv svikt i tid är av största vikt för att kunna leva ett bra och rikt liv.
- Under 2023 kommer förskoleverksamheten i Ånge tätort att flytta in i den nybyggda förskolan på Åsgatan. En förskoleby skapas av befintlig verksamhet och den nya förskolan. Förskolan kommer att vara en demokratisk mötesplats för lärande, glädje och gemenskap där allas delaktighet och inflytande är viktigt. Förskolan ska arbeta för att lägga grunden till ett livslångt och lustfyllt lärande som barnen får med sig inför vidare skolgång. Tro på och respekt för det kompetenta barnet skall speglas i förhållningssätt, i miljöer och i uppdraget.
- För att klara de positiva utmaningarna, exempelvis nyetableringar, kommer kommunen 2023 behöva ianspråkta del av avsatt resultatutjämningsreserv.
- När det gäller investeringar så bedöms investeringar för nästan 53 mkr göras under 2023 och 127,1 mkr under perioden 2023 – 2027.

Gemensamma nämnder och förbund

Överförmyndarnämnden

Den 1 januari 2011 bildades en ny myndighet, en gemensam överförmyndarnämnd mellan kommunerna Sundsvall, Timrå, Ånge och Nordanstig. Nämnden är formellt en "Gemensam nämnd". Sundsvalls kommun fungerar som värdkommun. Ånge har en ledamot och en ersättare i nämnden. Verksamheten administreras från överförmyndarkontoret i Sundsvall och samarbetet mellan kommunerna är reglerat i avtal.

Medelpads Räddningstjänstförbund

Ånge kommun ingår tillsammans med Sundsvall och Timrå kommun i Medelpads Räddningstjänstförbund. Ånges representation är två ledamöter i ägarrådet och två i direktionen. I ägaruppdraget har medlemskommunerna formulerat sina förväntningar på förbundet. I förbundets handlingsprogram finns de övergripande målsättningarna och i den årliga mål- och resursplanen (MRP) sätts årets verksamhetsplanering och budget.

Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Kommunerna i länet tillsammans med Region Västernorrland ingår i Regionala Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (RKTM). Förbundet bildades av länets sju kommuner och landstinget i Västernorrland 2012. Kollektivtrafikmyndigheten har till uppgift att:

- Fatta strategiska beslut om kollektivtrafiken, i huvudsak genom ett regionalt trafikförsörjningsprogram
- Fatta beslut om allmän trafikplikt, det trafikutbud och den service som RKTM vill garantera genom att upphandla och finansiera trafiken
- Bedriva operativ verksamhet på uppdrag av myndighetens politiska ledning
- Upphandla och samordna särskild kollektivtrafik

Samordningsförbundet

Samordningsförbundet för finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser bildades 1 mars 2016.

I samordningsförbundet ingår förutom kommunen, Region Västernorrland, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Samordningsförbundet styrs av lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser mellan allmän försäkringskassa, länsarbetsnämnd, kommun och region.

Styrelse och revisorer finns utsedda och förbundet köper förbundschef av Ånge kommun.

Verksamhetsplan tas fram inför varje år.

Bygg- och miljönämnden Bräcke och Ånge

Den gemensamma nämnden bildades 1 januari 2018 tillsammans med Bräcke kommun. Nämnden ansvarar för frågor inom plan- och bygglagens område, miljöbalkens område, livsmedelslagstiftningens område, ärenden om bostadsanpassning med mera.

Revisionen

Den kommunala revisionen styrs av kommunallagen samt av kommunfullmäktiges revisionsreglemente. Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen granska all verksamhet i den

omfattning som följer av god redovisningssed. En risk- och konsekvensanalys ligger till grund för den revisionsplan som revisorerna årligen fastställer.

De förtroendevalda revisorerna utses av kommunfullmäktige men är i sin verksamhet partipolitiskt obundna. Varje revisor är självständig i sitt arbete som revisor.

Revisorerna biträds i sin granskning av sakkunniga yrkesrevisorer.

Revisionen ska utföras enligt god redovisningssed. Den goda seden formas och utvecklas successivt över tiden. Dess innebörd och utveckling påverkas av sektorns särdrag samt olika intressenters krav och förväntningar. Revisorerna följer den goda seden och hur den utvecklas samt gör anpassningar i sitt arbetssätt när det behövs.